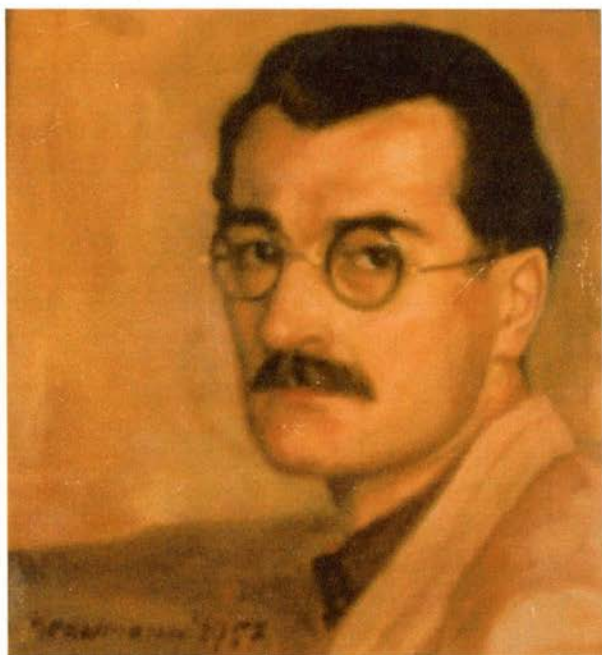

Múltidéző

XXI.

Kraumann Erik

1907-1978

Múltidéző

XXI.

Kraumann Erik

1907-1978

Nagyatád

2007

Szerkesztette és összeállította:

Györe Béláné Sipos Ilona

és

a Városi Könyvtár munkatársai

Kiadó:

Nagyatád Város Önkormányzata

Városi Könyvtár

Felelős Kiadó:

Varga Éva

ISBN 978-963-06-3453-3

ISSN 1416-1311

Készítette:

Mini Nyomda Kft.

Nagyatád

250 példányban

Előszó

Még vannak, akik személyesen ismerték, akik emlékeznek Rá; kollégái, tanítványai voltak, vagy utcabeliek, ismerősök, a család barátai. Az évek múlásával egyre kevesebben lesznek, majd senki... Így lenne ez, ha Kraumann Erik életszemlélete és munkássága nem élne és hatna tovább a személyes ismeretségeken túl. De tovább él, hiszen pedagógusként sok-sok gyermek és fiatal egyéniségét alakította, formálta; s ők ebből adhattak tovább fiaiknak, lányaiknak. Mára biztossá vált az is, hogy művésszé lett tanítványai gondolataikban, látásmódjukban ott hordozzák tanítómesterük szellemiségét, s ez megjelenik alkotómunkájukban is.

A diákok, a kollégák, a tanítványok útravalót kaptak Kraumann Eriktől; életfelfogásában a humanizmus, a jóra és a szépre való érzékenység, az emberek tisztelete, a szorgalmas munka és a természet szeretete érvényesült. Ezt adta tovább és ezt festette meg. Képei hordozzák, megmutatják és maradandóvá teszik életszemléletét, gondolkodásmódját.

Aktuális e korunkban Kraumann Erik, tanár és festőművész e kötetből, méginkább festményeiről megismerhető, megérthető, átérezhető életszemlélete, értékrendje? Ki-ki válaszoljon magában e kérdésre. Ez a válasz mutatja meg igazán, hogy milyen értéke és értelme van egy európai polgár, egy kisvárosi humanista életének és életművének.

Köszönet Kraumann Erik volt kolléganőjének, Györe Béláné Sipos Ilonának, hogy hozzáértő munkával, nagy ügyszeretettel összeállította e kötetet. Ezzel, és a festőművész emlékkiállításával nagyrabecsülésünket kifejezve emlékezünk születésének 100. évfordulóján a Nagyatád Városért díjjal kitüntetett Kraumann Erikre. Vigyázzunk értékeire, vigyázzunk értékeinkre!

Nagyatád, 2007. novemberében

**Ormai István
polgármester**

Ajánlás

Kraumann Erik a kiváló festőművész tanár 100 éve született.

„A jelen sokkal tartozik a múltnak és ha e megemlékezést, mint tartozást ki nem elégíti, a jövőtől sem követelhet.”

Ezt pótolja e kiadvány születésének évfordulóján. Van mit tanulni tőle és van mit folytatnunk. Hiszen a kor elvárta a tanártól, hogy a szerény anyagi körülmények között is jól és szeretettel tanítson, neveljen. Ő nem volt közönyös az emberi kiszolgáltatottság, a szegénység láttán. Ezménye a tehetséges szorgalmas, de a játékosságát megőrző gyermek és ifjú. Hazaszeretete nem a szónokló, kesergő, hanem alkotó.

Egyedüli érdem, ha valaki tehetséges és érdemekben gazdag elődeinek méltó utóda.

A művész szépíti az életet, fejleszti az emberek ízlését és nemesíti a lelket. Milyen sivár lenne az élet, irodalom, zene, képzőművészet nélkül... Tehát megérdemli a művész a társadalom megbecsülését.

Györe Béláné

Szülők

Anya

Wittenberger Margit

(1882-1965)

Apa

Kraumann Ede

(1863-1919)

A tanár

A család

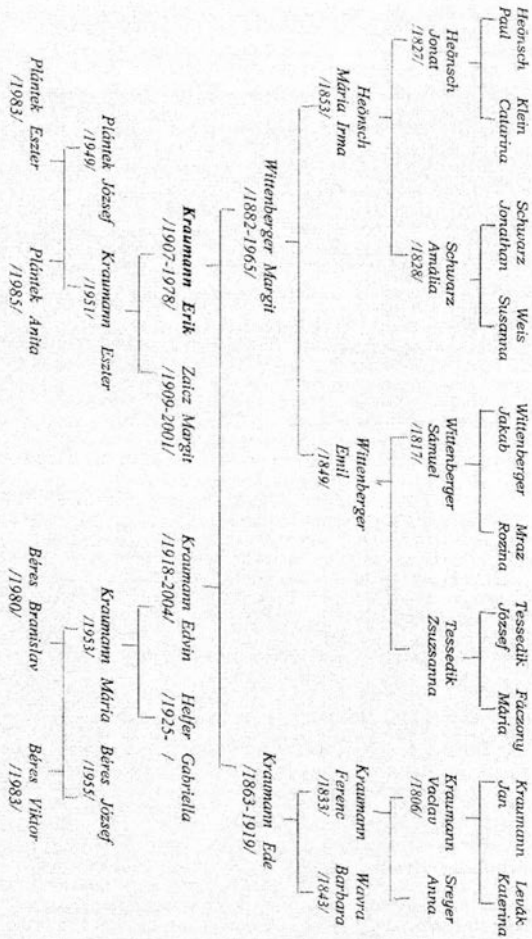

A művész

Alkotás

Családfa

1909. augusztus hó 19-én születtem a Sáros megyei Kiszzebenben. Elemi és középiskoláimat Eperjesen végeztem, ugyanott az Evangélikus Collégium Gimnáziumában tettem le az érettségi vizsgát 1925. év június hóban. Ezután a Budapesti Műegyetem építészmérnöki szakosztályára iratkoztam. Második egyetemi évem elvégzése után azonban igen súlyos gyomormérgezést és ennek folyamányaként, ugyancsak súlyos nagyon lassan gyógyuló idegbénulást kaptam, minek következtében huzamos ideig tartó gyógykezelésre szorultam. Így az akkor erős mértékben leromlott idegállapotom miatt, több évi pihenés után, új pályát kellett választanom.

Az eperjesi templom

*A slovenskórái-ig hitv. ev. déleti egyházközséget
Kolláginánál gimnázium -ra Prěšov-ban.*

20. szám.

Érettségi bizonyítvány.

Kraumann Erik

Slo
ev. coll.
v P

született 1907. évi augusztus 19-én, Sabinov-ban.
róndath. vallású, gimnáziumi tanulmányait az I. V. oszt. (1917/18-1924/25.
a slovenskórái-ig hitv. ev. déleti egyházközséget Prěšov-
v Kolláginánál gimnáziumában
elvégezte és magát, az 1919. évi május 27. kelt és a törv. és rend. gyűjt. 293. sz.
a törvény és az 1908. évi február 29. kelt 10.051. számú miniszteri rendelet értel-
mében az érettségi vizsgálatnak alávetette.

Ezen vizsgálat alapján öt bármely egyetem látogatására

~~egyházközséget~~ érettségnek nyilváníttuk.

Prěšov 1925. évi június 10-én.

Dr. Januska György
a vizsgálat igazgatója

Gömörösi János
gimnáziumi igazgató.

Lesko Gábor
osztályfőnök

Törzskönyvi szám: 62-127/1938

KÜLÖNBÖZETI ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY

(HONOSÍTÁS CÉLJÁBÓL)

Kraumann Erik

Alsószék (Sáros m.) született 1907. évi

augustus hó 13-án, *Róna helyén* vallási és a

episcopi ág. hitv. evangélicus gimnáziumában -ben-

érettségi bizonyítványt nyert, előttünk a mai napon, a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter *34179/1938* számú rendelete alapján kiegészítő érettségi vizsgálatot tett, következő eredménnyel:

<i>magyar nyelv és irodalom</i>	<i>jó</i>
<i>Értekezés</i>	<i>jó</i>

Ennek alapján a *episcopi ág. hitv. evangélicus gimnázium* által 1935. évi *június* hó *17-én* szám alatt kiadott érettségi bizonyítványt Magyarországon államérvényecnek nyilváníttuk azzal a megszorítással, hogy jelen kiegészítő érettségi bizonyítvány csakis az imént említett eredeti érettségi bizonyítvány felmutatása mellett érvényes.

Erről neki a *budapesti II. ker. m. kir. állami Árpád gimn.* pecsétjével és saját aláírásunkkal ellátott jelen bizonyítványt kiadjuk.

Kelt *Budapestben*, 1938. évi *június* hó *15*.

Neutraditsky
a vizsgálóbizottság elnöke.

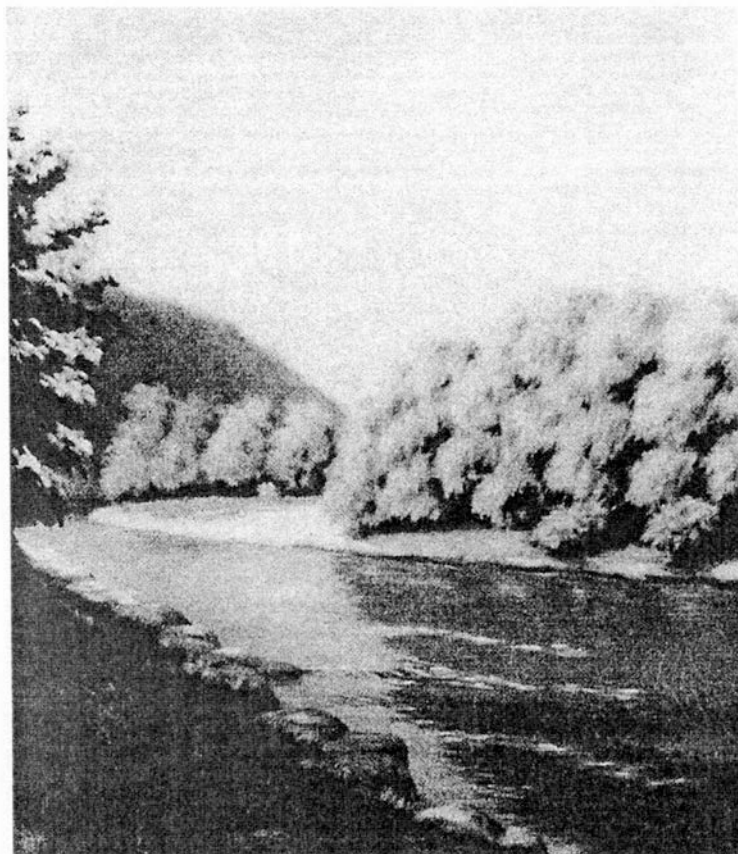

S. J. J. J. J.
magyar nyelv és irodalom
Értekezés

Gáborvári
iszegény

a vizsgálóbizottság tagja.

Mivel kiskorom óta állandóan szenvedélyesen rajzoltam és festettem és azon kívül nagyon szeretem és megértem az ifjúságot, beiratkoztam a Budapesti Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1939. év június 19-én megszereztem a középiskolai rajztanári oklevelet.

Tarca

Lisszai táj

Tanári oklevél

lat alapján, mi gaybergi Kraumann Erik urat a művészeti és a mértani rajznak és a képzőművészetek elméleti ismereteinek^{*/} a hazai középiskolákban, valamint az ezekkel egyenrangú és alsóbbfoku tanintézetekben való tanítására, a ránk ruházott hatalomnál fogva képesítettnek nyilvánítjuk. Minek hitelére ezen oklevelet kiadtuk és az Országos Magyar Királyi Rajztanárvizsgáló Bizottság pecsétjével és aláírásunkkal meg erősítettük.*/Ezen ismeretcsoportha a műalkotások szemléltető ismeretése, magyarázata s a képzőművészetek története és esztétikája tartozik. Kelt Budapesten, 1939. évi június hó 19-n. - - - - -
Meyner-Meyer Antal Az O.M.K.R.B. elnöke s.k., Dr. Ferenczy József s.k.,
Az O.M.K.R.B. jegyzője. Zombory-Moldován Béla s.k., Baranski E. László s.k.,
Sidló Ferenc s.k., Szablya-Frischauf Ferenc s.k., Gulyás Sándor s.k.,
V. Aba-Novák Vilmos s.k., Szőnyi István s.k., Bundschuh Ottó s.k.,
Burghardt Rezső s.k., Dr. Lechner Jenő s.k., dr. Molnár Ernő s.k., Borly Jenő s.k.,
Dr. Tóth Géza s.k., Krocsák Emil s.k., Horn Antal s.k.,
Deák János dr. s.k., Kapdó László s.k., Kövesdy Géza s.k., Benkhard Ágost s.k.,
Gerevich Tibor s.k., Pilch Dezső s.k., Hudnay Gyula s.k.,
Varga M. Lajos s.k., Andreetti Károly s.k., - - - - -
P.H.: Az Országos Magyar Királyi Rajztanárvizsgáló Bizottság pecsétje.

Tarca

Szebeni táj

Mivel gyors tanári kinevezésre nem volt kilátásom, 1939. évi június 1-vel meteorológiai rajzoló állást vállaltam a budaörsi Közforgalmi Repülőtéren. Innen vonultam be 1939. dec. 10-én Nyírbátorra, mint póttartalékos gyalogos 10 hetes katonai kiképzésre.

Kiképzésem alatt kaptam meg polgári tanári kinevezésemet a lévai állami polgári fiú- és leányiskolához. 1939. dec. 20-i leszerelésem után 22-én kötöttem házasságot feleségemmel Zaicz Margittal, majd 1940. jan. 4-vel elfoglaltam új állásomat Léván, ahol megszakítás nélkül működtem*, Léváról való kényszerű távozásom napjáig, vagyis 1944. dec. 16-ig. Ez idő alatt iskolai beosztásom a következő módon alakult:

- Kinevezés, mint óradíjas helyettes tanár 1939. dec. hó 1-én.
- Kinevezés próbaszolgálatot teljesítő segélydíjas tanárrá 1940. jan. hó 1-én.
- Kinevezés helyettes tanárrá 1941. jan. hó 1-én.
- Kinevezés rendes tanárrá 1942. dec. hó 31-én.
- Igazgatói teendők végzésével való megbízás 1944. febr. hó 16-án, mely működésem Léváról való távozásommal 1944. dec. hó 16-vel nyert befejezést.

** Léván kolléganője volt Kovács Mária tanárnő, aki 1939-40. tanévben a Nagyatádi Róm. Kat. Elemi és Polgári Leányiskolában is tanított. Pécsi kollégája Kele Sándor főiskolai művésztanár.*

Házassági anyakönyvi kivonat.

Budapest
1910. évi...

A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	Házasság felbontásának okai
A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	Házasság felbontásának okai
A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	Házasság felbontásának okai
A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	Házasság felbontásának okai
A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	A házasság felbontásának okai	Házasság felbontásának okai

1910. évi...

Köt. Budapest, 1910. június...

1910. évi...

1910. évi...

12. é. 22.

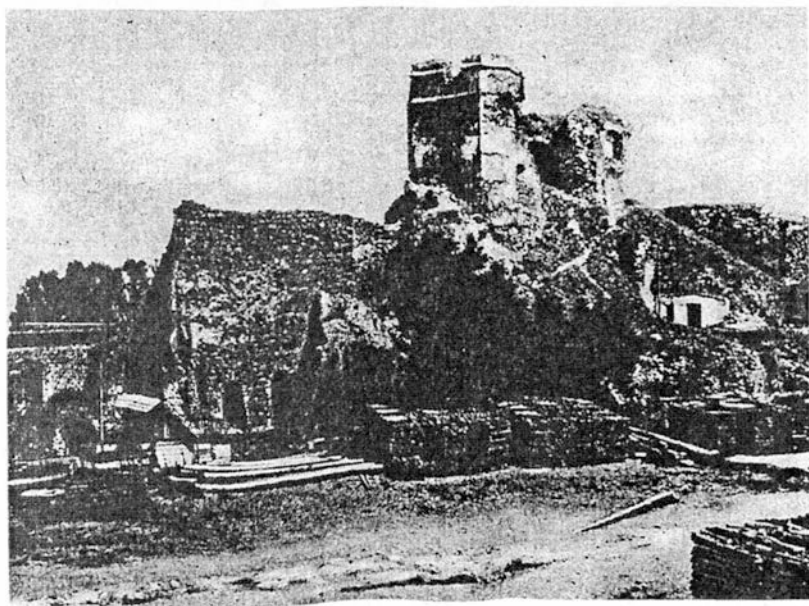
1910. évi...

1910. évi...

Jelen rövid életrajzom kiegészítésképpen azt kívánom még megemlíteni, hogy sem az iskolában, sem az életben nem ismertem *felekezeti vagy faji különbséget*, és semmiféle módon nem vettem részt a lefoglalt vagyonokkal kapcsolatos munkában.

Léva, 1945.

Kraumann Erik

Lévai vár

A festőművész

Kraumann Erik festőművész képeiből sugárzik a természet iránti alázat és az ember iránt érzett szeretet, megbecsülés. Valamennyi festménye, rajza a harmóniát, a szépséget és a jószágot hirdeti. Művein azonnal láthatók az alapos tudás és a műgond, amit a modern, divatos pikturában hiába keresünk.

Festészetében mindig a valóságból indult ki, a figurális kompozíciók és a portrék éppen úgy foglalkoztatták, mint a tájkép és a csendélet. Az Akadémiát 1936-ban kiváló eredménnyel végezte el.

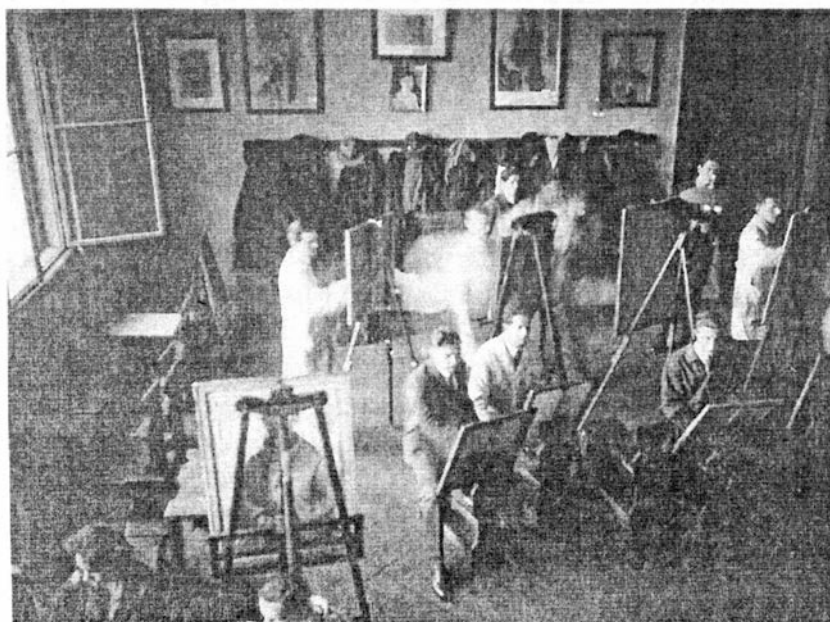
Rövid budapesti működése után 1939-ben Lévára (Levicére) került, ahol rajztanárként és festőművészként is működött. A felszabadulás után a somogy megyei Nagyatádra került, ahol folytatta pedagógusi tevékenységét, festőművészként pedig országos elismerést vívott ki magának. Munkássága igen széles körű volt. Művei elkerültek a hazai és külföldi (elsősorban csehszlovákiai) műgyűjtőkhöz épp úgy, mint sok közülethez és múzeumba. Sok csoportos kiállítás résztvevője volt és egyéni tárlatai mindig sikert arattak. Műveit a közönség és a művész-kollégák egyaránt nagyra értékelik. Képei közel férköznek az emberek szívéhez, mert komoly tehetsége és alapos felkészültsége mellett derűs rokonszenvet és sugárzó szépséget árasztanak.

Az emlékkiállításon sok jelentős képe között is figyelemre méltó az Önarcképe, Feleségének portréja (1940) és Eszter nevű kislányának megragadó olajképe (1951).

Az 1978-ban bekövetkezett haláláig festett, dolgozott. Az emlékkiállítással Kraumann Erik embersége, tehetsége és követke-

zetes realista művészete előtt tisztelgünk, amely maradandó alkotásokat és valódi művészi értéket hozott létre.

Dély Czirfusz János

A Budapesti Képzőművészeti Főiskolán

A tanítványok

Léván 11 éves kisdíák voltam, amikor Mesterem az iskolában tanítani kezdett rajzra és matematikára.

Nagy élmény volt a vele való találkozás. Megadott nekem, hogy láthattam miként alkot: fest, rajzol. Mindig szeretettel tanított, egy életre szóló útbaigazítást adott. Megtanított látni és a szép, igaz útra vezetett, ami máig is boldogságot jelent. Neki köszönhetem, hogy festő lettem.

Kiváló, nagy tudású festőművész volt, ő a régi nagy klasszikus festők nyomdokain haladt, kerülte a divatos irányzatokat. Célja volt a valóság, az élet, a természet minél tökéletesebb visszaadása. A teljes szépségre törekedett, erre nevelte tanítványait is. Nem csupán *elhivatott, nagyszerű festő, hanem kiváló pedagógus is volt.*

Szíve mélyéig szerette azokat, akiknek festett és akiket tanított, a tanítványokat, az embereket. Ezt megérezte mindenki, aki ismerte őt, csodálatos és áldásos működése mindenkire hatott.

Szabó Lajos
festőművész

Nagyatádinak érzem magam, annak ellenére, hogy már huszonöt éve nem lakom itt. Ám a Nagyatádon leélt húsz év kitörölhetetlen nyomot hagyott bennem; a gyerekkori szerelmek és barátságok, ismerősök és tanárok, erdők-mezők, a Rinya, a jó és rossz emlékek. De Kraumann Erik tanár úr volt rám a legnagyobb hatással. Neki köszönhetem, hogy festő lettem. Nemcsak művészete, hanem emberi nagysága is meghatározója lett életemnek.

A mai értelemben vett európai ember volt. Nem csak származása, de gondolkodása, műveltsége miatt is. Már gyerekkorában három nyelven beszélt: magyarul, németül és szlovákul, de tudott angolul, olaszul és latinul is. Kitűnően zongorázott, hegedült és fuvolázott. Fiatalabb éveiben sokat teniszezett.

Szívesen dolgozott pasztellel, ezzel a páratlanul lágy, gyorsan és könnyen kezelhető anyaggal, amellyel a saját egyéniségének legjobban megfelelő, az olajképekkel egyenértékű stílust alakított ki.

Sok nyomorúságot jelenthet az ember életében az, hogy mindig határok állják az útját. Volt kitelepített, volt katonaszökevény, élt rendőri felügyelet alatt, tartották politikai menekültnek, s volt olyan 25 év az életében, amikor nem láthatta Szlovákiában élő édesanyját – nem mehetett haza.

Mégis, az az ember, akit az élet annyi sanyarúsággal, szenvedéssel, betegséggel halmozott el, lényéből fakadó optimizmusát mindvégig megtartotta. Életfilozófiájának alapjait is képezheték ezek a gondolatai: „Néha ránehezedik az emberre a rossz hangulat, de nem szabad hagyni, hogy uralkodóvá váljék! Ha én a szépet akarom látni, akkor az élet szép és sok örömet adhat.”

Ez a szemléletmód határozta meg művészetét is. A természet iránti szeretete, az ember iránti alázata magas fokú mesterségbeli tudással párosult. Valamennyi művéből derű, harmónia és jóság – maga az alkotó – sugárzik.

„Minden szép, ha bennünk harmónia van, ha felzeng bennünk az a dúr, vagy moll akkord, ami az előttünk levő látványt jellemzi...

Egy kis túlzással azt is mondhatnánk, hogy a rajz adja az értelmet, a szín pedig a hangulatot.”

E kiállítással méltó módon emlékezik Nagyatád városa a tizenhat esztendeje elhunyt Kraumann Erikre; a pedagógusra, a művészre, az emberre.

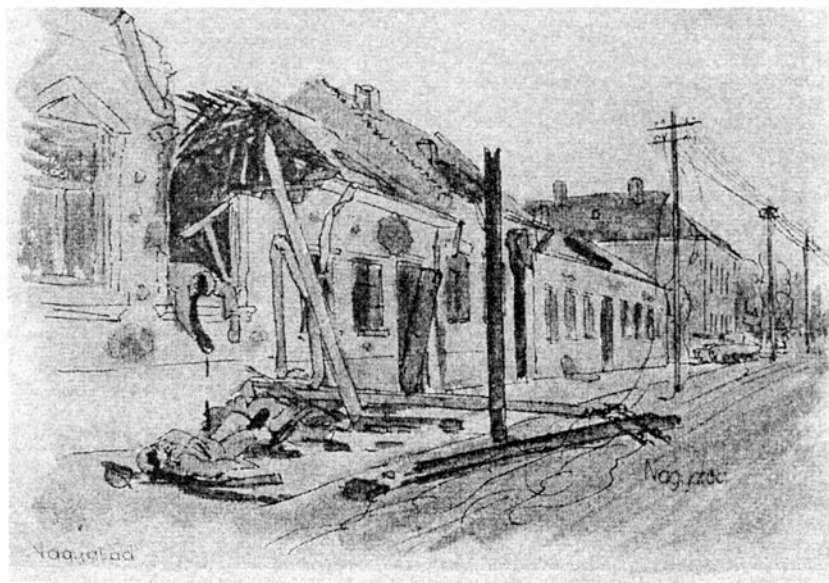
Erdélyi Sándor
festőművész

Nagyatád 1946

Kraumann Erik festőművész tanár ez évben érkezett Nagyatádra.

Tanított a polgári fiúiskolában, majd az általános iskolában, később az ipariskolában és gimnáziumban is.

Itt látható grafikai az ostromlott és újjáépített Nagyatádot idézik.

Amikor a Tanért vállalat nem létezett, kérésre és önként vállalva tervezte, készítette a szemléltető eszközöket, hogy kollégái eredményesen taníthassanak.

1961-ben felépült az általános iskola főépülete a Baross utcában, ekkor a tanár úr megtervezte a fali dekorációkat, a tulipán motívumos kovácsoltvas fali virágtartók, a reprodukciók pedig bekeretezve kerültek a falakra.

1964-től megindult a szaktermi (kabinetrendszerű) oktatás, amelyhez megadta a terveket és a kivitelezésben is minden elképzelései szerint történt.

Szerencsés a Bárdos iskola, mert a bejárati ajtó kisfolyosójára került az a munkája, amely Nagyatád iskolafejlődését ábrázolja. Ez a fára festett alkotás Bánhidi László egykori iskolaigazgató nagyatádi monográfiája (1933) alapján készült.

Bárdos Lajos Általános Iskola, 1992

1778

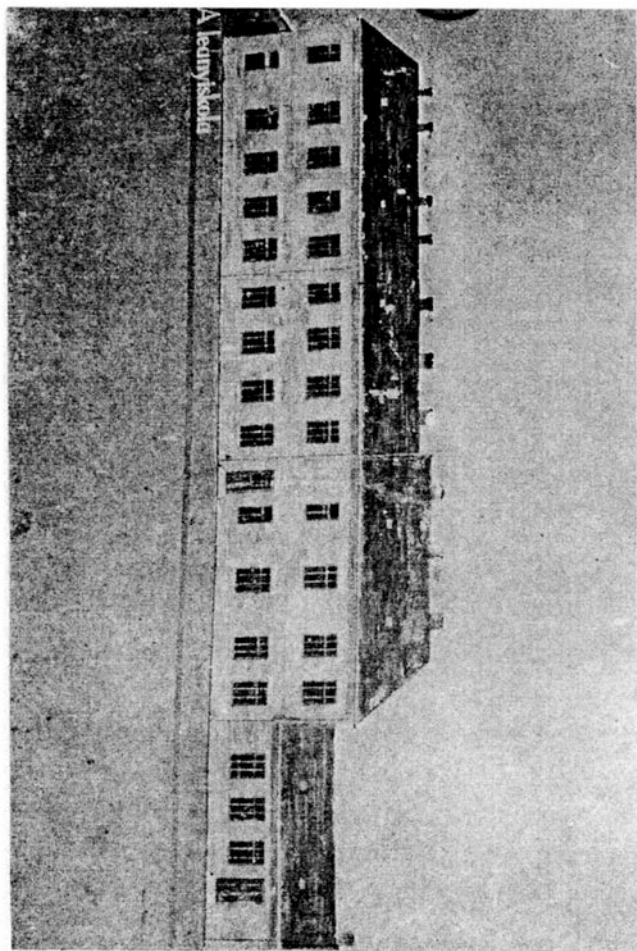
1902

Állami Elemi Népiskola
Ma: Éltés Mátyás Általános Iskola
Széchenyi tér 25.

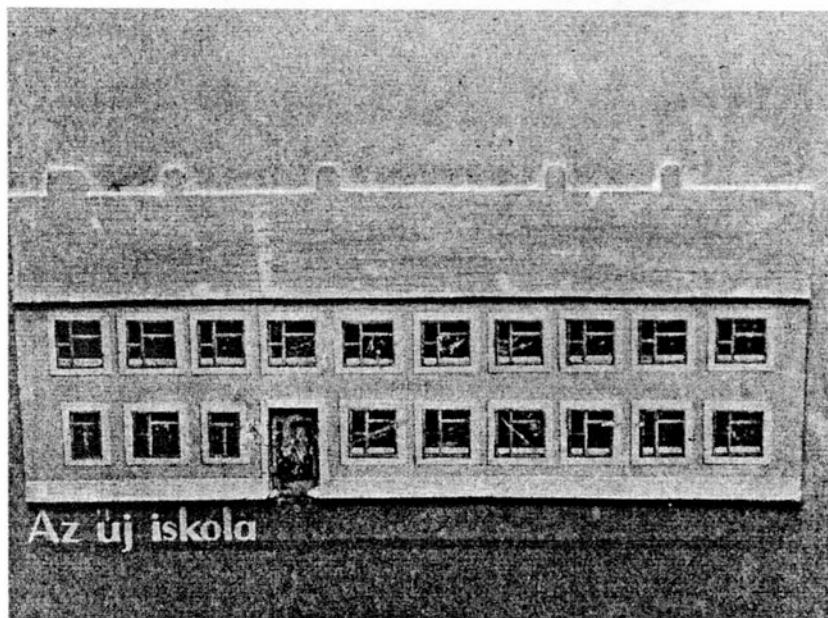

1903

Nagyatádi Állami és Községi Polgári Fiúiskola
a mai OTP Bank helyén
Széchenyi tér 15.

1923 1935 1941
Nagyatádi Róm. Kat. Elemi Polgári Leányiskola
Baross Gábor u.

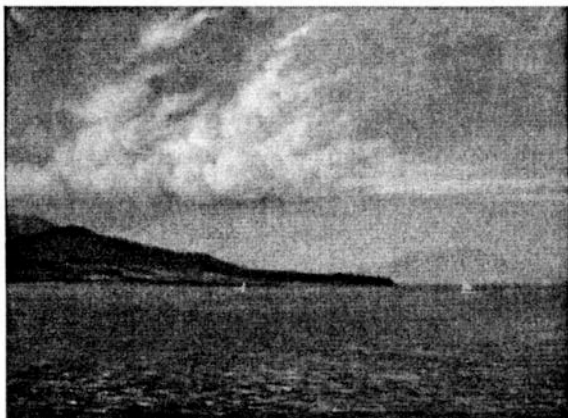
1961

Állami Általános Iskola

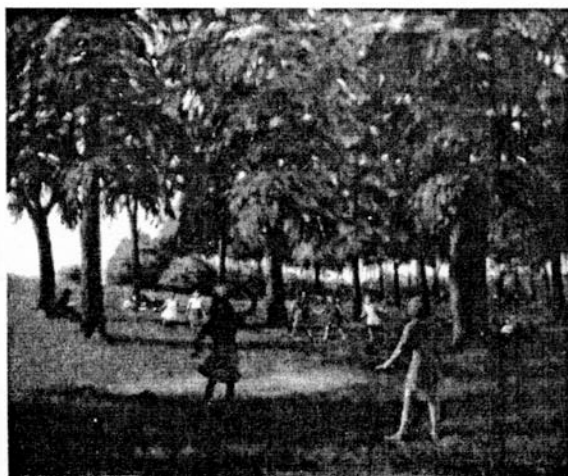
Ma: Bárdos Lajos Általános Iskola

Baross Gábor u. 4.

A Bárdos Lajos Általános Iskola irodáiban négy olajfestmény emlékeztet Kraumann Erik munkásságára, köztük a Balatoni táj és a Kivadári erdő.

Balatoni táj

Kivadári erdő

Pihenés

Szeles Tarca part

Méltatás

Ő egy állhatatos jellemzilárd ember volt, aki *nemzedékek mintaképe*.

Mindig is két jó állt előtte, ami fölött nincs hatalom: ezek az erény és a szorgalom. Gyermekkora óta megtanulta, gyakorolta mindkettőt és mindent, ami szép és jó.

Munkatársainak mondotta, hogy a fegyelmet a szabadságban kell keresni és nem valamiféle okoskodásban.

Humánuma a gyermekek, az ifjúság irányában szinte apai volt. *Életében a legőszintébb barátja volt mindenkinek.*

Azért szerették, mert javította a gyermeki és emberi hibákat. A gondfelhős arcok elgondolkoztatták, ezt követte a beszélgetés és a segítségnyújtás.

Hangoztatta, hogy az ember annyit ér, amennyi jót tesz. Sok-sok tehetséges tanítványt tanított, nevelt a negyed század alatt.

A békét, békességet őszintén óhajtotta, ezért tartott lépést az idővel, figyelve a kívánságokra, szükségletekre. A legnehezebb időben, mint az iskola megbízott igazgatója a hajót jól kormányozta.

Meg kell említeni a zenével való kapcsolatát is, amelyet magasabb rendű megnyilatkozásnak tartott minden filozófiánál, hiszen ez minden művészet gyökere. Az iskolai feszültséget elűzte azzal, hogy leült a zongorához és eljátszott egy Beethoven vagy Mozart zongoraszonáta tételt. A rendkívüli tehetségű Ember és Tanár végtelen szerény volt. Tudta, hogy a művészet nem cél, hanem eszköz arra, hogy az emberekhez közeledjünk. Bár élete nehéz élet volt, de optimizmusa töretlen.

Melegsívű ember volt, egyben okos és olyan személyiség, aki a legnehezebb viszonyok között is emberséges tudott maradni, képeiben és a való életben is.

Műveltsége, humánuma segítette át az élet rögös útjain. Földi javakat nem gyűjtött. Elégedettsége bátorságból és kitartó munkából fakadt, de a legnagyobb boldogsága az volt, hogy tudta: embertársai szeretik, tisztelik.

Teljes élete volt, megvalósította önmagát.

Györe Béláné Sipos Ilona

A Bárdos Lajos Általános Iskola főbejárata

Emlékkiállítások

A SZÁZHALOM KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓKÖR
meghívja Önt
Százhalom Étteremben általa rendezett állandó kiállítására.

A tárlaton az alábbi művészek alkotásai láthatók az étterem presszó helyiségében és különtermében:

Aszalai István
Bakó Károly
Deák B. Ferenc
Dobos Sándor
Dömötör Zsuzsanna
Erdélyi Sándor
Fischbein Nándor
Heil József
Iván Péter

Juhász János Zoltán
Kaszner Margit
Kaunitz Ervin
Kraumann Erik
Milánkovics Olga
Rózsa Mária Valéria
Siklódi Hegyi István
Szabó Lajos
Szamosi Horváth Tamás
Toman Gyula

A MÓRICZ ZSIGMOND MŰVELŐDÉSI HÁZ
(Budapest X., Porcelán u. 4.)

Tisztelettel meghívja ÖNT és családját

KRAUMANN ERIK

festőművész emlékkiállítására

(1907—1978.)

A megnyitó időpontja: 1986. május 30. 17 óra.

Ünnepi beszédet mond: Gali Sándor, a Népszabadság szerkesztője

Mesterükre emlékeznek:

Erdélyi Sándor és Szabó Lajos festőművészek

Közreműködik: **Kozákné Peszeki Ibolya**

A kiállítás megtekinthető 1986. június 13-ig, minden nap 10—17 óra között.

A Művelődési Ház megközelíthető az Őrs Vezér tértől a 61-es autóbusszal
(Épületkerámia megálló)

Kraumann Erik művészetére emlékezünk... A mester már nincs köztünk. Valahol a mindenség végtelen vizein hajózik. Onnan a messzeségből néz ránk.

Ecsetjén már rég megszáradt a festék, színes ceruzái csonkig koptak, de művei élnek és hatnak, szépségükkel, jelenlétükkel. Megmozgatják az ember szépérzékét, a jóra, az emberségre tanítanak, arra, hogy becsüljük meg az alkotó harmóniát.

A természet gyönyörűségét, a lélek, a színek világát, amelyben megnemesedik a szív, kiteljesedik a lélek.

A *Lisszai táj*, igazi felvidéki táj. Csupa harmónia, meghitt pillanat, olyan, amiben mindig el tudunk gyönyörködni, pedig csak egy szemvillanás alatt fogja be a lélek a táj szépségét. Így ilyen maradandóan tudta megragadni a természetet.

A *Szeles Tarca* bűbajos látomás mása, mint ahogyan természetes a *Csendélet*, igazi színes virágokkal.

A *művész felesége*, Méltóság, emberség, finom, lágy vonások, mégis rangos tartás, láttatja, hogy milyen az az asszony, aki megértette őt, tudott feleség és a művész asszonya is lenni.

A *Patakpart*, vagy a *Régi utcarészlet* más oldalról mutatja tehetségét, szépérzékét.

Kötötte őt a szolgálat, a hivatása, a rajztanári pálya, amelyre felesküdt és mindvégig becsülettel szolgált.

Tanár volt, szakfelügyelő, iskolaigazgató. Felfedezte a tehetségeket, segítette a fiatalokat.

Ízig-vérig művész volt, nem tudott mást kiadni kezei közül, csak igazi értéket.

Festőművészként országos elismerést vívott ki magának. Több állami és közéleti megbízást is kapott. Művei elkerültek a hazai és külföldi műgyűjtökhöz, sok közülethez és múzeumba.

Gali Sándor

A kiállítást megnyitja:

DELY CZIRFUSZ JÁNOS
Rózsa Ferenc-díjas újságíró

Mesterére emlékezik:

SZABÓ LAJOS
Munkácsy-díjas festőművész

Közreműködik:

KOZÁKNE PESZEKI IBOLYA
előadóművész

A kiállítás megtekinthető:

1986. október 20 – november 14-ig
hétköznap: 9–16 óráig
szombaton és vasárnap: 14–17 óráig

A HAZAFIAS NÉPFRONT I. KERÜLETI
BIZOTTSÁGA

tisztelettel meghívja Önt

1986. október 20-án, hétfőn 17 órára

K R A U M A N N E R I K
festőművész
1907–1978

E M L É K K I Á L L Í T Á S Á N A K
megnyitójára.

A kiállítás helye:

Hazafias Népfrent I. ker. Bizottsága
Budapest, I., Bem rkp. 6. I. emelet

**II. ker. Tanács V. B.
Művelődési Központ
Kiállítóterme**

Bp. II., Marczibányi tér 5/a.

Szeretettel meghívja

KRAUMANN ERIK

festőművész

kiállításának megnyitójára

1988. március 17-én 17 órakor

Megnyitja:

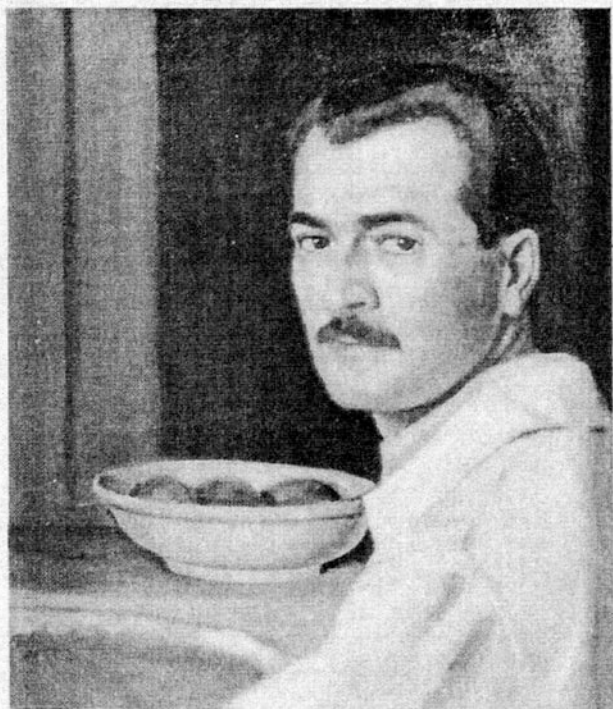
Dr. LOSONCI MIKLÓS

művészettörténész, főiskolai tanár

A kiállítás megtekinthető:

1988. március 31-ig

KRAUßMANN ERIK

1907—1978

EMLÉKKIÁLLÍTÁSA
NAGYATÁD, 1994.

SZERETETTEL MEGHÍVJUK
ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT

1994. január 14-én 17 órára, a
NAGYATÁDI MŰVELŐDÉSI HÁZ
kiállítótermébe

KRAUMANN ERIK
TANÁR, FESTŐMŰVÉSZ
EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA.

A kiállítást megnyitja:
Erdélyi Sándor

A megnyitón közreműködnek
a Nagyatádi Zeneiskola növendékei.

A kiállítás 1994. január 31-ig látogatható
a művelődési ház nyitvatartási ideje alatt.

„Sok csoportos kiállítás résztvevője volt és egyéni tárlatai mindig sikert arattak. Műveit a közönség és a művészkollégák egyaránt nagyra értékelik. Képei közel férköznek az ember szívéhez, mert komoly tehetsége és alapos felkészültsége mellett derűs rokonszenvet és sugárzó szépséget árasztanak.”

Dély Czirfusz János

Régi adósságát törlesztette Nagyatád, amikor az 1946-1978-ig a városban élő tanárának és alkotó művészenek képeiből kiállítást rendezett a Művelődési Ház.

Az 1994. január 14-i megnyitón érezhető volt a nagy létszámú közönség őszinte érdeklődése, szeretete és tisztelete a derűt, nyugalmat árasztó festmények és alkotójuk iránt.

Volt tanítványa Erdélyi Sándor méltatta művészetét. A nagyatádi zeneiskolások az alkalomhoz illő zenével emelték a megemlékezés hangulatát.

Tanártársai nevében Györe Béláné meleg szavai keltettek visszhangot a közönségben: az országosan ismert, sőt külföldön is hírnevet szerzett művész, akinek képei műgyűjtőknél, múzeumokban láthatók.

Megindultan nézzük finom pasztellképeit, napfényes olajfestményeit, csendéleteit, szülőföldjének fenyveseit, somogyi, köztük nagyatádi tájképeit, portréit.

A megkésett első nagyatádi kiállítás méltó megemlékezés városunk szerény, de nagy alkotója előtt.

Nagyné Gyánó Ágota

„Festőként, noha sok csoportos kiállításon és egyéni tárlaton is szerepelt – háttérbe vonult, ám alkotásai beragyogják azt a tág teret, amelyet művészetével megteremtett.

A rejtett szépséget fedezte fel festészetében a láthatatlant mutatta meg képein.”

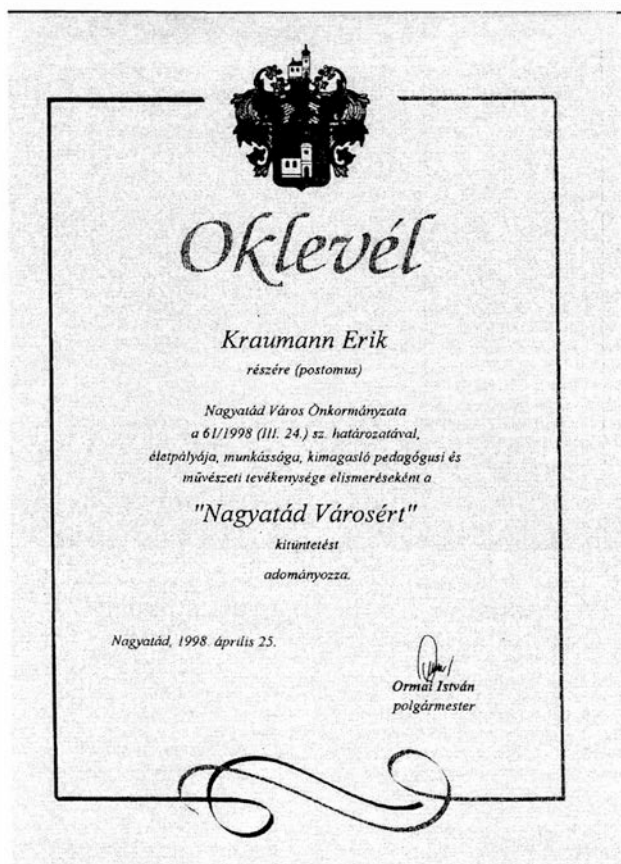
Horányi Barna

Kitüntetés

Nagyatád várossá nyilvánításának évfordulóján a város napján díszünnepséget tartottak.

Életműve elismeréseként a *Nagyatád Városért* kitüntető posztumusz-díjat Kraumann Erik festőművész tanár kapta.

1998. IV. 25.

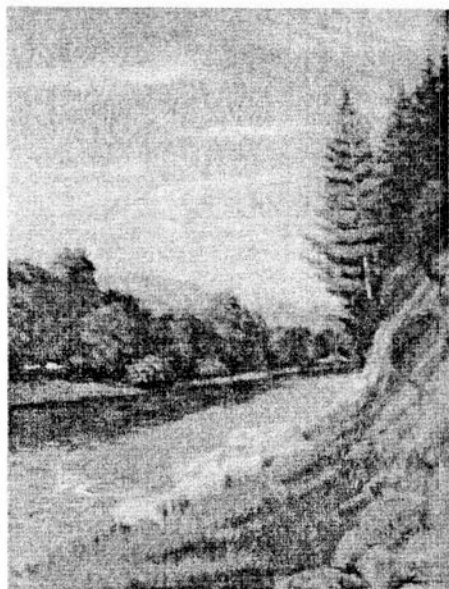
A festőművész sírja a nagyatádi temetőben

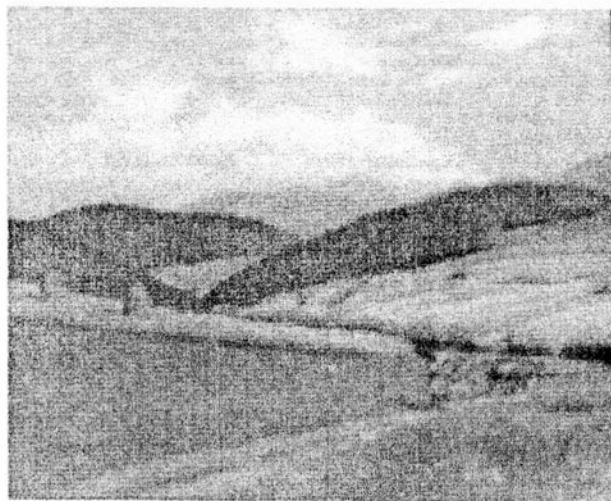
Felesége

Csendélet

Tarcapart

Tavaszi

Sanyec

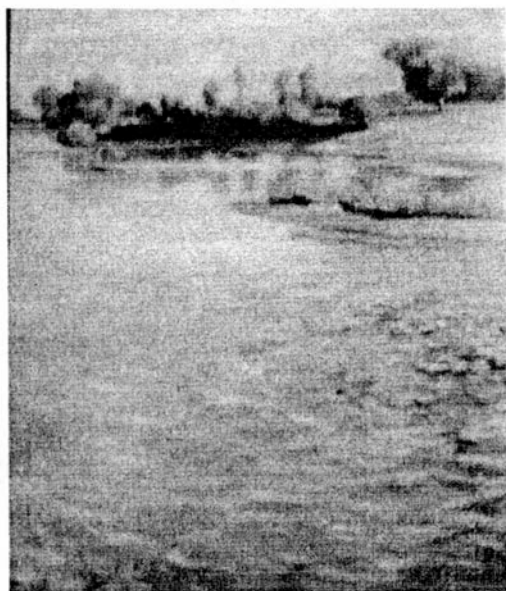
Csendélet

Kispusztai erdő

Kisszebeni gyümölcsös

Rinya

Áradó Rinya

Tartalom

Előszó	3
Ajánlás	5
A család	6
Családfa	9
Önéletrajz	10
Keresztlevél	12
Érettségi bizonyítvány	13
Honosítási okirat	14
Különbözeti érettségi bizonyítvány	15
Festmények	16
Tanári oklevél	18
Kiképzésem	20
Házasságlevél	21
A festőművész	23
A tanítványok	25
Nagyatád 1946	28
Iskolák	30
Kivadári erdő	37
Balatoni táj	38
Méltatás	39
Emlékkiállítások	41
Emlékezés	43
Kitüntetés	49
Sírja	50
Festmények	51

Gyümölcsös

Téli táj